

Визначаючи зміст, ми виходили з урахування єдності системно-функціонального і комунікативного аспектів вивчення мовних одиниць, реалізації пояснювальної функції лінгвістичної теорії, доступної студентам, дотримання лексико-семантичного підходу у вивченні мови, усвідомлення студентами особливостей функціонування мовних одиниць у мовленні, безпосередній, відразу ж після вивчення мовою одиниці, вихід її у мовленнєву практику.

Оновлений зміст дібрано з урахуванням його доступності для спілкування й отримання інформації в різноманітних життєвих ситуаціях.

У програмі подано вимоги до знань і вмінь учнів, що сприятиме практичному викладанню англійської мови, засвоєнню теоретичного матеріалу, вільному оволодінню мовою з усіх видів мовленнєвої діяльності. Вимоги до знань і вмінь подано в певній системі, а саме: а) загальнонавчальні знання й вміння; б) спеціальні (часткові) знання і вміння.

Зміст навчального матеріалу, практичні завдання спрямовані на здобуття знань про мову і мовлення, види мовленнєвої діяльності.

Таким чином, оновлений зміст навчального матеріалу сприятиме досягненню основної мети навчання студентів англійської мови – формуванню в них мової й комунікативної компетенції, що допоможе їм соціалізуватися й адаптуватися в суспільстві.

Тетяна Маслова
м. Київ

Розробка тестових завдань з англійської мови професійного спрямування

Контроль є складовою частиною системи навчання іноземних мов. Завданням контролю передусім є визначення та оцінювання рівня сформованості іншомовних мовленнєвих навичок та вмінь. Як відомо, існує три види реалізації систематичності контролю за процесом навчання:

- *поточний контроль*, який здійснюється для визначення якості засвоєння певного обсягу навчального матеріалу;
- *рубіжний контроль*, який проводиться по закінченню роботи над темою, розділом, модулем, т.п.;
- *підсумковий контроль*, який відбувається після завершення відповідного ступеня навчання іноземної мови [Н.С. Ніколаєва].

Ефективним засобом організації контролю у навчанні іноземної мови є лінгводидактичне тестування. Лінгводидактичний тест – це підготовлений відповідно до певних вимог комплекс завдань, які дозволяють оцінити рівень мової компетенції учасників тестування за заздалегідь встановленими критеріями [В. О. Коккота]. Більшість сучасних підручників з іноземної мови містить готові до використання тести. Проте в умовах кредитно-модульної системи навчання у вищих навчальних закладах України викладачі курсу “Англійська мова технічного спрямування” змушені самостійно будувати тестові завдання, дотримуючись рекомендацій як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців з методики викладання іноземної мови. В результаті можна навести класифікацію основних видів тестування в залежності від їх цілеспрямованості:

- діагностичний тест (*placement test*), який використовується з метою подальшого розподілу студентів за рівнем підготовки з англійської мови, він проводиться викладачами на першому занятті осіннього семестру і може, в разі потреби, виконувати функції тесту на виявлення здібностей до вивчення англійської мови (див. далі);
- тест поточного контролю (*progress test*) рекомендується проводити на атестаційних тижнях, принаймні двічі за навчальний семестр, з метою визначення рівня навчальних досягнень студента в оволодінні іншомовною мовленнєвою діяльністю на певному ступені навчання;
- тест рубіжного контролю (*achievement test*) розуміється як кредитно-модульна контрольна робота, яка виконується в кінці навчального модуля і результати якої суттєво впливають на загальний рейтинг успішності студента;
- тест загального оволодіння англійською мовою (*proficiency test*), прикладом якого є TOEFL та IELTS, проводиться відповідними міжнародними навчальними центрами за чітко встановленим графіком, тому викладач може надати студентам

тільки необхідну інформацію щодо структури тесту, вимог та термінів його виконання;

- тест на виявлення здібностей до вивчення англійської мови (*diagnostic test*), спрямований на визначення конкретних індивідуально-психологічних особливостей студента з метою забезпечення їх своєчасного корегування та розвитку, що сприятиме успішності оволодіння мовленнєвою діяльністю.

Основними показниками якості лінгводидактичного тестування є:

1) практичність (*usefulness*): тест повинен мати на меті перевірити чітко визначені види мовленнєвої діяльності даної іноземної мови серед студентів певного курсу навчання;

2) валідність (*validity*): слід перевіряти тільки те, чому навчали і тільки в такій спосіб, який практикувався на заняттях [Ch. Coombe];

3) надійність (*reliability*): тест повинен бути стабільним інструментом вимірювання, напр., всі варіанти тесту мають бути однаковими за ступенем складності і т.д.;

4) економічність (*practicality*): розробка, проведення та перевірка тестових завдань має передбачати мінімальні витрати часу, зусиль і коштів;

5) забезпечення зворотного зв'язку (*washback*): наслідки успішного, або неуспішного, складання тесту повинні бути зрозумілими для всіх студентів, а отримані результати мають позитивно впливати на подальший процес навчання;

6) достовірність (*authenticity*): зміст та форма тестових завдань повинні максимально відповідати реальним умовам використання іноземної мови (напр., слід намагатися використовувати автентичні іншомовні матеріали);

7) відкритість (*transparency*): інформація про мету, спосіб, терміни проведення тестування, а також про критерій оцінювання повинна бути доступна як для студентів, так і для всіх викладачів;

8) захищеність (*security*): розроблені тестові завдання чи навіть виконані письмові роботи студентів повинні надійно зберігатися і в жодному разі не розповсюджуватися, навіть серед викладачів.

Як бачимо, створення тестів з іноземної мови професійного спрямування є складним завданням, тому до цієї роботи зазвичай

залучають колектив викладачів, які відповідають за якість розроблених матеріалів, їх своєчасне корегування та оновлення.

Евгеній Мельник

г. Київ

Формирование социокультурной и межкультурной компетенций в коммуникативном курсе иностранного языка

Любой современный учебник иностранного языка традиционно содержит определенное количество страноведческой информации, работа с которой направлена на формирование у студентов социокультурной компетенции. Отобранные материалы выполняют в основном информативную функцию: они сообщают, констатируют объективные и бесспорные факты. Такой подход не может считаться оптимальным, поскольку он не обеспечивает полноценного видения студентами бытия иноязычного этноса. В методической науке принято разграничивать этносоциокультурную компетенцию и "справочную" компетенцию. Первая охватывает образы, ценности, отношения, которые наличествуют в сознании реального сообщества и выступают элементами, необходимыми этому сообществу для самоидентификации. Вторая же включает комплекс объективных знаний энциклопедического порядка, более или менее полных, касающихся географии, истории, социальной организации, искусства.

Приведём пример, иллюстрирующий формирование "справочной" компетенции, в которой нет места понятиям "ментальность", "ценности", "видение мира", "отношения", "мнения", "оценки", "предубеждения", "мифы", "стереотипы" – всему тому, что составляет этносоциокультурную компетенцию. Учебники французского языка отводят много места документам, касающимся парижского метро (его истории и значения в жизни мегаполиса, безусловных преимуществ, функционирования и т.д.). Студенты заочно учатся ориентироваться и перемещаться в метро при помощи плана, приобретая завидную компетентность в